

Dle ustanovení §72 odst. 3, písm. c) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů byla za habilitační práci předložena tiskem vydaná monografie, která přináší nové vědecké poznatky:

SMUTNÝ, Zdeněk. *Diskurz sociální informatiky: Metodologická východiska, myšlenkové školy a tematická konceptualizace*. Praha: Professional Publishing, 2020. 320 s. ISBN 978-80-88260-46-2.

Tato monografie je dostupná jak v knihovně VŠE, tak i NK.

Abstrakt:

Předložená konceptuálně orientovaná monografie představuje sociální informatiku především jako svébytnou disciplínu. Zaměřuje se na vztahy mezi sedmi regionálními myšlenkovými školami (britská, japonská, německá, norská, ruská, severoamerická, slovinská), uplatňovanými metodologickými přístupy a tematickým pojetím názvu sociální informatika ve světě. Na těchto základech následně přináší nové postmoderní vymezení sociální informatiky, které nestaví na určitém regionálním pohledu, ale na současném mezinárodním diskurzu. Uvedené vymezení v sobě sjednocuje všechny doposud známé regionální pohledy řazené mezi myšlenkové školy sociální informatiky a k tomu umožňuje zahrnout také kombinovaný a sebedeklarativní výzkum, odkazující na název sociální informatika. Aby bylo možné tento pohled na sociální informatiku představit, jsou nejprve uvedena vybraná filosofická východiska, spojená se sociotechnickou interakcí a chápáním techniky jako složky lidské kultury. Tyto základní úvahy o technice jsou doplněny o současné filosofické perspektivy na informační a komunikační techniku a technologie a jejich dopad na společnost. Uvedená východiska sdílí sociální informatika s dalšími blízkými oblastmi jako jsou např. interakce člověk-počítač nebo studium a výzkum informační společnosti a internetu. Dále je pozornost věnována rozdílnému chápání informatiky, respektive členění počítačových disciplín ve světě jako výchozí platformy, kde je sociální informatika svým názvem ukotvena. Tyto odlišnosti v pojetí informatiky ve světě se odrážejí i v rozdílném tematickém pojetí sociální informatiky v regionálních myšlenkových školách a uplatňovaných metodologických přístupech. Z těchto důvodů se kniha věnuje podrobněji i metodologickým přístupům, které jsou relevantní pro sociální informatiku v různých částech světa. Tato odborná kniha o sociální informatice nepředstavuje pouze přehled různých pohledů na sociální informatiku, zakládajících se na velmi fragmentované komunitě sociálních informatiků a odlišných historických, ideologických nebo metodologických východiscích. Představená monografie se snaží být zejména pomyslným mostem, který propojuje různé pohledy sociálních informatiků ve světě a umožňuje jim porozumět. Kniha je proto určena širokému okruhu čtenářů z přírodních, sociálních, technických či humanitně orientovaných oblastí, kteří se zajímají o vzájemné tvarování sociální a technické složky v informační společnosti. Nová perspektiva na sociální informatiku, uvedená a diskutovaná v této knize, může podpořit i další rozvoj a propagaci této disciplíny nejen v České a Slovenské republice.

Klíčová slova:

člověk a technika
design research
metodologie
myšlenkové školy
sociální aspekty ICT
sociální informatika
sociotechnická interakce